

ЯК ВЫЖЫЦЬ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЕ?

Рэспубліка Беларусь, як і іншыя краіны СНД, перажывае цяпер цяжкія дні. Глыбокі сацыяльна-эканамічны крызіс моцна

адбіўся на ўсіх сферах нашага жыцця. Яго паралізуючая хваля адчувальна закранула і вышэйшую школу. Аб тым,

як ёй пратрымацца ў вельмі складаным становішчы, ішла грунтоўная размова на чарговым пасяджэнні савета рэктараў

ВНУ Гомельшчыны. Яго адкрыў і вёў старшыня гэтага савета рэктар ГДУ член-карэспандэнт АН Беларусі, прафесар Л. А. Шамяткаў. У выступленнях пра-

моўцаў прагучала занепакоенасць тым, што да гэтага часу ў рэспубліцы не выпрацавана стратэгічная лінія ў адносінах да вышэйшай школы, няма яснай акрэсленасці

яе далейшых перспектыв. Савет рэктараў вырашыў падрыхтаваць на гэтую пытанню адпаведныя канкрэтныя прапановы і накіраваць іх для разгляду беларускаму ўраду.

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 15 (858)

Аўторак, 19 кастрычніка 1993 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана 1 руб.

НОВЫЯ СУСТРЭЧЫ, НОВЫЯ КАНТАКТЫ

Прыкладна ў 100 км ад Гамбурга знаходзіцца невялікі гарадок Люнебург. Тут знаходзіцца Паўднёвая акадэмія. Па яе запрашэнню на працягу тыдня ў Заходняй Германіі знаходзілася дэлегацыя Гомельскага абласнога Савета народных дэпутатаў, у якую ўваходзіў і рэктар нашага ўніверсітэта прафесар Л. А. Шамяткаў. Паездка насіла дабрачыны характар, а прафінансаваў яе аблвыканкам.

Госці з Гомельшчыны азнаёміліся ў г. Люнебурзе з некаторымі высокааўтаматызаванымі прадпрыемствамі, наведвалі гандлёва-прамысловую палату зямлі Ніжня Саксонія. У

гэтай палаце прынята інфармацыя на англійскай і французскай мовах аб навуковай прадукцыі нашага ўніверсітэта, якая знойдзе шырокую прапаганду і, бясспрэчна, спажываецца. У замежжы Л. А. Шамяткава перш за ўсё цікавіла нямецкая вышэйшая школа. Адбыліся карысныя перамовы з кіраўніцтвам Паўднёвай акадэміі. Есць дамоўленасць аб тым, што яна можа прыняць групу выкладчыкаў і студэнтаў-германістаў ГДУ для праходжання практыкі.

У Л. А. Шамяткава адбылася сустрэча і ў Акадэміі менеджмента ў г. Цэле. Тут таксама гатовы прыняць групу слухачоў з нашага ўніверсітэта і аплаціць не менш паловы расходаў на іх падрыхтоўку.

Для гамельчан была арганізавана цікавая экскурсія ў Гамбург. На зваротным шляху дамоў яны з задавальненнем азнаёміліся з некаторымі памятнымі мясцінамі Берліна.

Па запрашэнню Пекінскага сталічнага педагагічнага ўніверсітэта з учарашняга дня ў сталіцы КНР знаходзіцца дэлегацыя ГДУ на чале з прарэктарам па вучэбнай рабоце М. М. Воінавым. У яе ўваходзяць таксама прарэктар па кадрах і сацыяльна-бытавых пытаннях А. П. Кармазін,

ЧАРГОВЫ ВІЗІТ У ПЕКІН

начальнік адзела міжнародных сувязей У. А. Сізоненка, загадчык кафедры фізічнага выхавання В. А. Каляда. На працягу тыдня госці ўсебакова азнаёміліся ў названай і другіх ВНУ Пекіна з арганізацыяй вучэбнага працэсу, пастаноў-

кай навуковых даследаванняў, іншымі аспектамі жыццяздзейнасці кітайскай вышэйшай школы. Гэта будзе садзейнічаць далейшаму развіццю двухбаковых узаемаадносін на ніве падрыхтоўкі маладых спецыялістаў і навуковых кадраў.

Аб новай аплата працы

ЦІ БУДЗЕ МЯЖА?

На падставе пастановы Саўміна Рэспублікі Беларусь ад 24.09.93г. № 640 з 1 кастрычніка ўстаноўлены новыя пасадавыя аклады прафесарска-выкладчыцкаму саставу:

- загадчыку кафедры: прафесару, доктару навук — 137980 рублёў; без ступені доктара навук — 126555 руб.; прафесару, які мае вучоную ступень доктара навук, — 126555 руб.; без вучонай ступені доктара навук — 116025 руб.;
- дацэнта: з вучонай ступенню — 106385 руб.; без вучонай ступені — 97840 руб.;
- старшаму выкладчыку: з вучонай ступенню — 97840 руб.; без вучонай ступені — 89605 руб.;
- асістэнту-выкладчыку: з

вучонай ступенню — 82290 руб.; без вучонай ступені — 75505 руб.;

- выкладчыку - стажору — 69260 руб.

ДАПЛАТЫ І НАДБАўКІ:

- за выкананне абавязкаў дэкана — адпаведна 13500 руб. і 50%;
- за выкананне абавязкаў нам. дэкана — 12000 руб. і 30%;
- за загадванне кафедрай асобам з ліку прафесарска-выкладчыцкага саставу, не маючым вучонага звання прафесара, — 10500 руб. і 20%;
- за выкананне абавязкаў вучонага сакратара савета — 10500 руб. і 30%;
- за валоданне замежнай мовай (адной) і прымяненне яе ў рабоце па падрыхтоўцы

спецыялістаў для замежных краін — 3000 руб.

Пагадзінная аплата пры рабоце са студэнтамі ўстаноўлена ў наступных размерах: для прафесара, доктара навук — 2250 руб.; дацэнта, кандыдата навук — 1950 руб.; для асоб без вучонай ступені — 1500 рублёў; пры рабоце з аспірантамі, слухачамі навучальных устаноў па павышэнню кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў пагадзінная аплата складае адпаведна — 3150, 2700 і 2250 руб.; пры рабоце з навучэнцамі школ, прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў, гімназій, ліцэў, каледжаў, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, са слухачамі курсаў стаўна пагадзіннай аплаты працы прафесара, доктара навук складае 1500 рублёў; для дацэнта, кандыдата навук — 1350 руб.; асобы, якія не маюць вучонай ступені, — 1200 руб.

ПА ПРАБЛЕМАХ УЛЬТРАГУКУ І АКУСТАЭЛЕКТРОНІКІ

У апошній дэкадзе верасня г.г. у г. Варна (Балгарыя) адбылася VI Міжнародная канферэнцыя «Акустаэлектроніка-93». У ёй прынялі ўдзел многія вядомыя вучоныя-фізікі, якія плённа працуюць у гэтай галіне навукі. Наш ўніверсітэт прадстаўлялі на канферэнцыі доктар фізіка-матэматычных навук прафесар А. М. Сердзюкоў, кандыдаты фізіка-матэматычных навук, вядучы навуко-

вы супрацоўнік Г. С. Міцюрчы і с. н. с. В. П. Зялёны. Іх даклад прысвячаўся тэме «Фотаакустычнае пераўтварэнне ў нелінейных гіратропных п'езаэлетрычных крышталях». А да гэтага А. М. Сердзюкоў і Г. С. Міцюрчы былі ўдзельнікамі буйной Міжнароднай канферэнцыі «Ультрагук-93», якая адбылася ў Венскім тэхнічным ўніверсітэце. На ёй яны таксама выступілі з навуковым дакладам.

ЮБІЛЕЙ БелІІЧТа

1-га кастрычніка споўнілася 40 гадоў з дня заснавання Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарта. Гэтай падзеі былі прымеркаваны разнастайныя мерапрыемствы. У юбілейную праграму ўваходзіла і ўрачыстае пашыранае пасяджэнне вучонага савета інстытута транспартнікаў. Разам з іншымі запрошанымі гасцямі на ім прысутнічаў пер-

шы прарэктар нашага ўніверсітэта прафесар М. В. Селькін. У сваім выступленні Міхаіл Васільевіч цёпла павіншаваў юбіляраў са знамянальнай датай, пажадаў ім новых поспехаў у падрыхтоўцы маладых спецыялістаў і развіцці навуковых даследаванняў, а таксама ўручыў памятныя прывітальны адрас і падарунак.

Як стала вядома са сродкаў масавай інфармацыі, пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь № 678 ад 6 кастрычніка г.г. Беларускі інстытут інжынераў чыгуначнага транспарта пераўтвораны ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт транспарта.

Да віншаванняў, якія паступаюць у названую навучальную ўстанову з гэтай нагоды, далучаецца і калектыў нашага ўніверсітэта.

ІМЯННЫЯ СТЫПЕНДЫЯТЫ

На падставе рашэння вучонага савета ўніверсітэта ад 30 верасня г.г. па выніках летняй экзаменацыйнай сесіі 1992—93 навучальнага года назначаны імянныя стыпендыі:

ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ
з 1 жніўня 1993 г.

БАРАШ Ірыне — студэнтцы 5 курса эканамічнага факультэта.
БАБОВІЧ Алене — студэнтцы 5 курса гісторыка-юрыдычнага факультэта.

ІМЯ Я. КУПАЛЫ
з 1 ліпеня 1993 г.

СУРЫНОВІЧ Вікторыі — студэнтцы 3 курса філалагічнага факультэта.

ІМЯ АКАДЭМІКА О. Ю. ШМІДТА
з 1 жніўня 1993 г.

СЯМЕНАВА Ірыне — студэнтцы 4 курса матэматычнага факультэта.

РУСАКОВУ Сяргею — студэнту 4 курса матэматычнага факультэта.

ГАПАНОВІЧУ Мікалаю — студэнту 3 курса матэматычнага факультэта.

МІШЫНУ Генадзю — студэнту 3 курса матэматычнага факультэта.

ІМЯ АКАДЭМІКА Ф. І. ФЕДАРАВА
з 1 ліпеня 1993 г.

ТКАЧУКУ Дзянісу — студэнту 5 курса фізічнага факультэта.

СЕМЧАНКА Аліне — студэнтцы 5 курса фізічнага факультэта.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты фізічнага факультэта гарача віншуюць асістэнта кафедры тэарэтычнай фізікі ДЭЯ Яўгена Аляксандравіча (навуковы кіраўнік — дацэнт В. М. Капшай) з паспяховай абаронай дысертацыі

на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, калектыў кафедры педагогіі і псіхалогіі гарача віншуюць ст. выкладчыку **СІЛЬЧАНКА Ірыну** Уладзіміраўну з завярджэннем яе ВАКам у вучонай ступені кандыдата псіхалогічных навук.

МІЖНАРОДНЫ СЕМІНАР ФІЗІКАЎ

У нашым універсітэце існуе буйная навуковая школа па электрадынаміцы. Яе стварэнню садзейнічалі патрыярх беларускай фізікі акадэмік Ф. І. Фёдаруў, былы рэктар ГДУ акадэмік Б. В. Бокуць. Цяпер яе ўзначальвае прарэктар па навуковай рабоце універсітэта доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар А. М. Сердзюкоў. Таму стала заканамерным правядзенне ў нас міжнароднага семінара па электрадынаміцы, які працаваў на працягу трох

дзён. Яго ўдзельнікамі сталі вядомыя вучоныя з Францыі, Англіі, Фінляндыі, Бельгіі, Расіі і нашай рэспублікі.

Уступным словам семінара адкрыў рэктар ГДУ член-карэспандэнт АН Беларусі Л. А. Шамяткоў. Затым перад яго ўдзельнікамі выступілі Ф. І. Фёдаруў і А. М. Сердзюкоў.

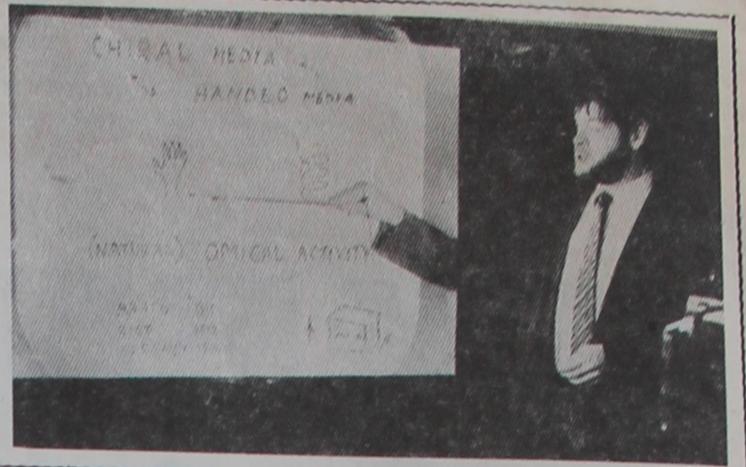
У ходзе работы семінара заслухана і абмеркавана звыш 20-ці дакладаў.

Спонсарамі семінара, які пасадзейнічае далейшаму ўма-

цванню сувязей вучоных і развіццю фізікі ў галіне электрадынамікі, сталі Гомельскі аблвыканкам і вытворча-камерцыйная фірма «ВВВ». Яго ўдзельнікі з задавальненнем наведвалі Веткаўскі музей народнай творчасці.

На здымку: з дакладам на семінары выступае доктар тэхнічных навук з Хельсінскага тэхналагічнага інстытута Ары Сіхвола.

Фота У. Чысціка.

Абмеркавана

на рэспубліканскай

канферэнцыі

у Брэсце

Родную мову — у вучэбны працэс

Брэсцкі дзяржаўны педагагічны інстытут арганізаваў і правёў Рэспубліканскую навукова-практычную канферэнцыю «Нацыянальная адукацыя і пытанні беларускамоўнага выкладання гуманітарных і прыродазнаўчых дысцыплін».

Гэта ўжо другая па ліку канферэнцыя, якая прысвечана беларускамоўнаму выкладанню ў ВНУ нашай рэспублікі. Нагадаем, што 4—5 мая 1993 г. у Мінску на базе радыётэхнічнага інстытута адбылася навукова-метадычная канферэнцыя «Актуальныя праблемы беларускамоўнага выкладання тэхнічных і прыродазнаўчых дысцыплін у ВНУ». Такая павышаная цікавасць да беларускамоўнага выкладання ў вышэйшай школе тлумачыцца дзяржаўнай важнасцю гэтай праблемы для нашай рэспублікі. Без сваёй мовы няма дзяржавы. Адраджэнне беларускай мовы Беларусі — гэта адраджэнне яе дзяржаўнасці.

Цяпер аб самой канферэнцыі. Для ўдзелу ў ёй было пададзена 139 заявак ад выкладчыкаў і навукоўцаў усіх вядучых навуковых і навучальных цэнтраў нашай краіны, а таксама вучоных з Расіі і Польшчы.

Канферэнцыя пачалася пленарным пасяджэннем. Яе ўдзельнікаў віталі рэктар Брэсцкага педінстытута праф. В. Сцепановіч, народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Я. Цумараў. З нацыянальнымі песнямі і танцамі перад удзельнікамі канферэнцыі выступіў Брэсцкі народны ансамбль песні і танца.

Пасля абвешчання суверэнітэту Рэспублікі Беларусь і развалу СССР узнікла неабходнасць новага падыходу да стану гуманітарных навук у сістэме адукацыі, выпрацоўкі нацыянальнай канцэпцыі ў галіне грамадзянскага, і, у першую чаргу, гісторыі Беларусі. Гэта звязана з тым, што яна практычна да 1992—93 навучальнага года не з'яўлялася самастойным курсам, а існавала ў якасці неабавязковага дадатку да «Гісторыі СССР». У выніку шмат пакаленняў, у тым ліку і сучаснае, добра не ведаюць гісторыю свайго народа, яго культуру і спадчыну.

Круты паварот у грамадска-палітычным і эканамічным жыцці краіны, станаўленні яе

На пленарным пасяджэнні з дакладам выступілі намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама У. Русакевіч, народны дэпутат Беларусі, кіраўнік рабочай групы камісіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь па адукацыі, культуры і захаванні гістарычнай спадчыны доктар тэх. навук, прафесар Беларускага эканамічнага універсітэта М. Савіцкі; доктар філасофскіх навук, прафесар Брэсцкага педагагічнага інстытута С. Яцкевіч; доктар фіз.-мат. навук, прафесар, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута матэматыкі АН Беларусі В. Бернік.

На канферэнцыі працавалі тры секцыі: «Нацыянальная школа як сацыяльны феномен: гісторыя і шляхі даследавання», «Актуальныя пытанні выкладання гуманітарных дысцыплін на дзяржаўнай мове», «Выкладанне прыродазнаўчых і матэматычных дысцыплін па-беларуску: зрукі і праблемы».

Аўтары гэтага артыкула працавалі ў трэцяй секцыі і выступілі з дакладамі: канд. біял. навук, дацэнт, дэкан біяфака нашага універсітэта С. Алешка з сааўтарамі: «Выкладанне хімічных дысцыплін на беларускай мове — наяўная неабходнасць», доктар біялагічных навук, прафесар, заг. кафедры батанікі і фізіялогіі раслін Л. Сапегін, канд. біялагічных навук, дацэнт Р. Маркелава «Пераход да беларускамоўнага выкладання батанічных дысцыплін у Гомельскім універсітэце».

Даклады на нашай секцыі адрозніваліся актуальнасцю паднятых праблем беларускамоўнага выкладання прыродазнаўчых і матэматычных дысцыплін. Пераканаўча мы ўбачылі, як шмат зроблена ў нашай краіне па адраджэнню беларускасці і колькі яшчэ трэба зрабіць. Удзельнікі нашай секцыі абмяняліся думкамі, як паскорыць пераход да беларускамоўнага выкладання ў вышэйшай школе.

Удзельнікі нашай секцыі выказалі слушныя прапановы па паскарэнню пераходу да выкладання і выхавання студэнтаў ВНУ на роднай мове.

На заключным пленарным пасяджэнні былі заслуханы справаздачы кіраўнікоў секцый, абмеркаваны і прыняты рэкамендацыі.

Да пачатку работы канферэнцыі быў надрукаваны тэматычны зборнік матэрыялаў Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі.

С. АЛЕШКА,
дацэнт,

Л. САПЕГІН,
прафесар.

У апошні дзень верасня адбылося першае ў бягучым навучальным годзе пасяджэнне вучонага савета універсітэта. Па дакладу адказнага сакратара прыёмнай камісіі Д. Р. Ліна абмеркаваны вынікі ўступных экзаменаў у ГДУ і задачы па арганізацыі новага набору.

Прафесар У. В. Анічэнка прайнфармаваў вучоны савет аб укараненні вынікаў НДР кафедраў і лабараторый філалагічна-

НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

га факультэта ў навучальны працэс. Вучоны савет зацвердзіў і назначыў лепшым студэнтам ГДУ імяныя стypендыі.

Па конкурсе абраны: прафесарам кафедры ВМ і праграмавання — МАЖАРОўСКИ Валянцін Васільевіч; загадчыкам кафедры нямецкай і французскай моў — РА-

БЕНКА Вячаслаў Віктаравіч; дацэнтам кафедры эканомікі і сацыялогіі працы — АК. СЕНАВА Людміла Рыгораўна; дацэнтам кафедры матэматычных праблем кіравання — МЯРЭЖА Валерый Леанідавіч; старшым выкладчыкам кафедры фізвыхавання — КАЛАЧОУ Віктар Віктаравіч.

«Я БЛІЗКА СТАЮ ДА НАРОДА...»

Гэтыя простыя і шчырыя словы сказаў у пачатку нашага стагоддзя выдатны чалавек — Еўдакім Раманаўч Раманаў. А падставы для таго былі ў яго больш чым дастатковыя. Настаўнік, інспектар народных вучылішчаў, тонкі знаўца бібліятэчнай і музейнай справы, адзін з рэдактараў папулярнай у канцы XIX — пачатку XX стагоддзя газеты «Могілёўскіе губернскае ведомости». Усё сваё жыццё ў розных кутках Беларусі Раманаў збіраў узоры народнай творчасці — песні, казкі, замовы, запісаў народныя звычкі, абрады, павер'і. Ім апублікавана больш двухсот навуковых прац па гісторыі, этнаграфіі, фальклору і мовазнаўству. У іх ліку — твор агульнаеўрапейскай значнасці — «Беларускі зборнік», які выходзіў асобнымі выпускамі на працягу 28 гадоў.

Асабліва ж блізкі Еўдакім Раманаў нам, гамяльчанам, тым, што ён — наш зямляк: Раманаў нарадзіўся ў 1855 годзе ў Нова-Беліцы. У 1870 годзе ён скончыў Гомельскую прагімназію, а затым — курсы настаўнікаў рускай мовы і гісторыі. Аб самадданасці і высакародстве гэтага чалавека сведчаць яго ж словы: «Балюча стала беларускаму майму сэрцу незнаёмства вучоных з маёй роднай мовай і, ведаючы беднасць літаратуры беларускай, пачаў я збіральніцтва... Вось прычына з'яўлення майго зборніка».

Шануючы разнастайную спадчыну нашага славагата зямляка, выкладчыкі філалагічнага і гісторыка-юрыдычнага факультэтаў нашага універсітэта вырашылі правесці ў яго год навуковыя чытанні. Гэтая ініцыятыва была падтрымана нашымі калегамі з Мінска, Гродна, Брэста, Масквы і Дняпрапятроўска. Дзякуючы выканкам Гомельскага гарсавета, быў выдадзены зборнік матэ-

рыялаў гэтых навуковых чытанняў. Самі ж чытанні адбыліся ў нашым універсітэце 29 верасня.

Ганаровымі гасцямі чытанняў сталі першы намеснік старшыні гарвыканкама В. М. Карніенка і намеснік старшыні А. Ф. Зінчук, якія выступілі перад прысутнымі з кароткімі, але змястоўнымі і змяцянальнымі прамовамі. У дакладах і паведамленнях выкладчыкаў універсітэта Г. А. Аляксейчанкі, В. С. Новак, І. П. Бязручка, дацэнта Мінскага педагагічнага універсітэта А. Г. Лукашанец знайшлі асвятленне розных бакаў дзейнасці Еўдакіма Раманава — гісторыка, фальклорыста, этнографа, моваведа. Выступленні з дакладамі і іх абмеркаванне працягваліся і на секцыйных пасяджэннях. З цікавасцю быў сустрэты даклад прафесара Гродзенскага універсітэта П. У. Сцяцко, загадчыкаў кафедраў беларускай мовы і беларускай культуры А. А. Станкевіч і Д. Д. Паўлаўца, навуковага супрацоўніка Веткаўскага музея Г. І. Лапаціна і інш. Выступілі на чытаннях з паведамленнямі і замежныя аспіранты-русісты з Егіпта і Камбоджы. Асабліва прыемна, што актыўнымі ўдзельнікамі гэтай падзеі сталі студэнты-філолагі, якія з цікавасцю знаёміліся з навуковай спадчынай нашага зямляка.

Хочацца спадзявацца, што раманавыя навуковыя чытанні стануць трывалай традыцыяй. Імя Еўдакіма Раманава, які не толькі «блізка стаў да народа», але і прысвяціў служэнню яму ўсё сваё жыццё, здольнае аб'яднаць вакол сябе людзей розных поглядаў і арыентацый, усіх, хто неабыхавы да багатай духоўнай спадчыны нашага народа.

Ул. КОВАЛЬ,
заг. кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства.

АДКАЗВАЮЧЫ ПАТРАБАВАННЯМ ЧАСУ

як нацыянальнай, незалежнай дзяржавы даў магчымасць некаторым палітыкам і навукоўцам узмацніць нацыянальна-эмацыянальны аспект гістарычнай навукі і запам'ятаць праўдзівасць і аб'ектыўнасць пры ізаляванні матэрыялу. Усё гэта «прывяло да таго, што выкладчыкі гісторыі Беларусі ўсіх узроўняў апынуліся ў даволі складаным становішчы».

Прааналізаваўшы стан выкладання гісторыі Беларусі ў сярэдніх навучальных установах г. Гомеля і зыходзячы з таго, што мэтай курса з'яў-

ляецца шырокае, грунтоўнае і навуковае аб'ектыўнае асвятленне шматвяковай гісторыі Беларусі і выхаванне на яе падставе адукаваных, культурных і свядомых грамадзян суверэннай дзяржавы, кафедра гісторыі Беларусі універсітэта звярнулася з прапановай у гарадскі аддзел народнай асветы аб стварэнні агульнагарадскога семінара выкладчыкаў гісторыі сярэдніх навучальных устаноў. Прапанова была падтрымана і такі семінар пачаў працаваць з верасня бягучага года. Да яго работы прыцягнуты вяду-

чыя гісторыкі універсітэта і горада.

На першых пасяджэннях, якія збіралі болей за 70 чалавек, з дакладамі на тэмы: «Да пытання аб нацыянальнай канцэпцыі гісторыі Рэспублікі Беларусь» і «Вынікі марксісцкай гісторыі і іх інтэрпрэтацыя У. І. Леніным» выступіў загадчык кафедры гісторыі Беларусі доктар гістарычных навук, прафесар Э. М. Эцін; «Беларусь у эпоху «вялікага перасялення народаў». Засяленне славянамі тэрыторыі Беларусі»; «Праблема ўзнікнен-

ня дзяржаўнасці на беларускіх землях. Стварэнне вялікага княства Літоўскага» — асістэнт гэтай кафедры В. А. Сычоў.

Даклады выкладчыкаў універсітэта былі выслуханы з вялікай зацікаўленасцю. Настаўнікі задалі шэраг пытанняў і выказалі рад пажаданняў, якія будуць улічаны ў далейшай рабоце семінара.

Для тых, каго зацікавіць гісторыя Беларусі, паведамляем, што пасяджэнні семінара адбываюцца ў першую, другую і трэцюю сераду кожнага месяца ў корпусе № 1 ГДУ імя Ф. Скарыны з 15 гадзін.

І. ЭСМАНОВІЧ,
кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Да 75-годдзя В. А. Сухамлінскага

Споўнілася 75 гадоў з дня нараджэння выдатнага славянскага педагога В. А. Сухамлінскага. Ужо больш 23 гадоў яго няма сярод нас, аднак памяць аб яго справах, творчай дзейнасці, адносінах да чалавека, вучняў і настаўнікаў не згасае. Гэта юбілейная дата адзначаецца не толькі на Украіне, яго радзіме, але і ў рэспубліках былога Саюза, а таксама ў далёкім замежжы.

ЁН І ЦЯПЕР ДЛЯ НАС — ВЫДАТНЫ ПЕДАГОГ

Васіль Аляксандравіч пра жыць хоць і цяжкае, але цікавае і змястоўнае жыццё. Нарадзіўся ён у сялянскай сям'і, вучыўся ў вясковай школе, скончыў спачатку настаўніцкі, а затым завочна Палтаўскі педагогічны інстытут. Пачынаў свой працоўны шлях настаўнікам мовы і літаратуры, а з 1948 г. і да апошніх дзён свайго жыцця працаваў дырэктарам Паўлышскай сярэдняй школы, якой пасля смерці В. А. Сухамлінскага прысвоена яго імя. Удзельнічаў у Вялікай Айчыннай вайне.

У 1955 годзе ён паспяхова абараніў кандыдацкую дысертацыю, а ў 1957 г. быў абраны ў Акадэмію педагогічных навук у якасці члена-карэспандэнта. Пяру В. А. Сухамлінскага належыць больш чым 800 навуковых прац, сярод якіх многа выдатных кніг і артыкулаў. Асаблівай увагай карыстаюцца кнігі «Сэрца аддаю дзецям», «Паўлышская сярэдняя школа», «Мудрая ўлада калектыву», «Размова з маладым дырэктарам», «Пісьмы да сына» і іншыя. Якую педагогічную праблему ні ўзяць, у кнігах Сухамлінскага мы заўсёды знойдзем карысныя парады для настаўнікаў, кіраўнікоў школ, цікавейшы матэрыял для навуковага роздуму.

Асаблівую ўвагу звяртаў выдатны педагог на ўважлівыя адносіны да падрастаючага чалавека, развіцця яго чалавечага гонару. Ён адзначаў, што ёсць такая тонкая і магутная рэч — годнасць чалавечай асобы. У жыцці чалавек сустракаецца з прыгажосцю і брудам, радасцю і горам, святасцю і пакутам. Усё патрабуе ад чалавека праяўлення чалавечай годнасці. На думку Сухамлінскага, годнасць чалавек бачна па яго ўменні трымаць сябе ў руках, калі наступаюць

глядзеў на сябе вачыма высокамаральнага чалавека, пачаў весці ўнутраны роздум аб сваім будучым лёсе.

В. А. Сухамлінскі звяртаў увагу на ролю самавыхавання ў развіцці асобы. Ён адзначаў, што самавыхаванне не ёсць штосьці дапаможнае ў фарміраванні вучня, а яго надзейны фундамент. Цяжка выхаваць вучня, калі ён сам свядома не працуе над сабой. Далучыць вучня да самавыхавання на многа цяжэй, чым «весці іх за руку» на працягу ўсіх гадоў вучобы ў школе. Залішня апека, надакучлівы маральны павучэнні прыводзяць да зніжэння прыроднай актыўнасці падрастаючай асобы. На многа лепш, калі настаўнік дапамагае вучню выбраць свой жыццёвы ідэал, намеціць шлях самаўдасканалення, пазнаёміць з найбольш цікавымі метадамі самавыхавання.

Шматбаковай з'яўляецца педагогічная спадчына В. А. Сухамлінскага. Самыя яе розныя аспекты былі закрануты ў выступленнях удзельнікаў рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі «Традыцыі В. А. Сухамлінскага ў беларускай педагогіцы», якая праходзіла нядаўна ў Гомелі. Актыўны ўдзел у ёй прынялі вучоныя нашага ўніверсітэта. У прыватнасці, прафесар М. А. Дзмітрыеў раскажаў аб асаблівых сусветных і Васілём Аляксандравічам на Гомельшчыне. У свой час В. А. Сухамлінскі двойчы прыязджаў у Кармянскую школу-інтэрнат, дзе М. А. Дзмітрыеў працаваў дырэктарам, а настаўнікі і вучні з Кармы наведвалі Паўлышскую школу.

Аўтар гэтых радкоў выступіў з паведамленнем на праблеме фарміравання ў вучняў годнасці асобы ў педагогічнай спадчыне В. А. Сухамлінскага і сучаснай педагогіцы.

Цікавае выклікалі выступленні ў спрэчках выкладчыцы Г. В. Гатальскай, аспірантаў Ф. Р. Котава і І. Т. Зайцавай. Мяркуюцца друкаванне тэзісаў выступленняў удзельнікаў канферэнцыі. Былі прыняты метадычныя рэкамендацыі па выкарыстанню педагогічнай спадчыны В. А. Сухамлінскага ў практычнай дзейнасці настаўнікаў, далейшаму даследаванню яго творчасці. Усё гэта будзе садзейнічаць умацаванню сувязі твораў выдатнага вучонага з педагогічнай думкай на Беларусі.

Ф. КАДОЛ,
дацэнт кафедры
педагогікі і псіхалогіі.

НАДЗЁННЫ ПРАЦЭС

Шлях да адраджэння беларускага народа, абуджэння яго нацыянальнай самасвядомасці ляжыць праз адраджэнне роднай мовы. Гэта думка была асноўнай на нядаўняй прэс-канферэнцыі, якую правялі ў гарвыканкоме члены гарадской кансультацыйнай рады «Адраджэнне» з навукоўцамі, прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі г. Гомеля.

Рада «Адраджэнне» створана нядаўна — у снежні мінулага года, таму гаварыць аб вялікіх яе дасягненнях у справе па адраджэнню ў нашым абласным цэнтры роднай мовы пакуль што рана. Аднак пэўныя каштоўныя напрацоўкі ўжо ёсць. Аб гэтым расказалі ўдзельнікам прэс-канферэнцыі намеснік старшыні гарвыканкома А. Зінчук, старшыня рады «Адраджэнне» У. Старчанка, яго намеснік А. Бароўскі, інспектар гарадскога аддзела адукацыі А. Мітквец, загадчыца аддзела культуры гарвыканкома Л. Сайкова і інш. Работа рады вядзецца ў цесным кантакце з гарадскімі ўладамі па распрацаванай ёй мадэлі па чатырох асноўных накірунках.

На прэс-канферэнцыі ішла размова аб тым, які ўклад у справу адраджэння роднай мовы ўносіць навуковая грамадскасць горада. Аб гэтым гаварылі загадчык кафедры ўсёагульнай гісторыі нашага ўніверсітэта дацэнт Р. Р. Лазько і намеснік дэкана гісторыка-юрыдычнага факультэта Г. А. Аляксейчанка. У прыватнасці, выкладчыкі ГДУ прымаюць удзел у выданні на беларускай мове падручнікаў па гісторыі, для пераходу выкладання ва ўніверсітэце дысцыплін па-беларуску ў дапамогу выкладчыкам складаюцца спецыяльныя тэрміналагічныя слоўнікі.

(Наш кар.)

ЗАПРАШАЕ КЛУБ

Студэнцкія гады — самы незабыўны этап у жыцці кожнага. І акрамя навучальных семестраў і сесій назаўсёды запам'ятоўваюцца канцэртныя, танцавальныя праграмы, розныя конкурсы, КВЗ і многія іншыя мерапрыемствы вашага адпачынку, якія праводзіў і будзе праводзіць з вамі і для вас студэнцкі клуб універсітэта. Для вашай творчасці тут адкрыты ўсе дзверы, створаны калектывы па многіх жанрах, ёсць ўсе музычныя і гука-святло-тэхнічныя сродкі. Вось і ў новым навучальным годзе студэнцкі клуб аб'яўляе дадатковыя наборы. Вас запрашаюць у:

— народны фальклорна-хараграфічны ансамбль танца «Радзімічы» (па панядзелках, серадах і пятніцах у 19.30);

— народны студэнцкі тэатр «Люстэрка» (панядзелак, чацвер у 19.15);

— студэнцкі тэатр эстрадных мініячур;

— народную харавую капэлу «Дзяніца» (панядзелак, серада, чацвер у 19.15);

— клуб самадзейнай песні;

— эстрадна-танцавальную групу пры дыскаклубе «Тандэм».

У гэтым годзе студэнцкі клуб стварае новыя калектывы і аб'яўляе набор у:

— беларускі тэатр-студыю

(панядзелак, серада, пятніца з 17 да 19 гадзін у ауд. 1—8 корпуса № 1);

— беларускі фальклорна-этнографічны тэатр (панядзелак, серада, пятніца ў інтэрнаце № 1, пакой К1Да, з 17 да 19 гадзін);

— народны фальклорна-этнографічны ансамбль «Радзімічы» (вакальная група). Прадсудова будзе адбывацца ў корп. № 1 ауд. 1—8 кожны аўторак і чацвер з 17 да 19 гадзін.

У тэатры-студыі вы пазнаёміцеся з асновамі рэжысуры, акцёрскага майстэрства, пластыкі, грыву і г. д. Вы паспрабуеце свае сілы ў пастаноўцы беларускіх драматычных, паэтычных і празачных твораў. Гэта спатрэбіцца вам у далейшай працы.

У беларускім фальклорна-этнографічным тэатры вы далучыцеся да вытокаў народнай тэатральнай культуры беларусаў, пазнаёміцеся са звычаямі і абрадамі нашых продкаў і ўвасобіце ўсё гэта на сцэнічных падмостках.

Усіх, хто зацікаўлены ў арганізацыі адпачынку студэнтаў, у каго ёсць энергія творчасці, мы запрашаем у студэнцкі клуб універсітэта, які размяшчаецца ў вучэбным корпусе № 1, ауд. 1—7, 1—8.

Успаміны пра лета

Летам мне пашчасціла ў якасці перакладчыцы пабываць у Германіі з групай дзяцей з чарнобыльскай зоны. Натуральна, гэта паездка зрабіла на мяне вялікае ўражанне.

Першае, што кідаецца ў вочы пры пераездзе граніцы, — гэта чысціня, гладкія, роўныя дарогі, без ухабаў і ям.

Пасялілі нас у маленькім гарадку Блаубойране. Ён знаходзіцца на поўдні Заходняй Германіі ля падножжа Альп. Размясціліся мы ў пансіянаце на 120 чалавек. Побач працякае рэчка Блау. Ад яе і пайшла назва горада. Яна неглыбокая і вельмі чыстая, празрыстая.

Горад Блаубойран прыгожы сваёй архітэктурай. Тут шмат старажытных замкаў. Яны знаходзяцца як у самім горадзе, так і за яго межамі. У халоднае надвор'е мы рабілі экскурсіі. Ашаламляла багацце кветкаў усюды. У спалучэнні з горнымі паветрамі яны стваралі дзіўсны пах.

У гарадзе надвор'е мы купаліся ў адкрытым басейне з чароўнага колеру блакітнай вады. Вакол — мора кветак. Калі ззяла сонейка, усё гэта — блакітная вада і бегаючыя па ёй блікі сонца, ярка зялёная

трава і разнастайнасць кветкавых гам — нагадвала райскі куток. І рабілася не па сабе ад таго, што хутка трэба пакідаць гэтыя райскія мясціны. Тут жа — тэнісныя корты. Побач — валеібольная пляцоўка і кафе. Наогул, немцы вельмі актыўна займаюцца спортам. Акуратнасць, падцягнутасць — іх нацыянальная рыса.

Нам удалося пабываць і ў тутэйшым старажытным манастыры. Званы ў ім гучаць праз кожную гадзіну. Ды і проста прагулі па горадзе прыносілі вялікае задавальненне. Мы пабывалі на экскурсіі і ў г. Ульме. Яшчэ яго называюць другой Венецыяй таму, што ў горадзе шмат водных каналаў і ствараецца ўражанне, быццам горад стаіць на вадзе. Там мы наведвалі самую высокую ў свеце царкву, шпіль якой дасягае 161 м. Пабудавана яна ў гатычным стылі.

Штутгарцкі запарк здзіўляе не толькі сваімі жывёлымі, але і размерамі. Я нават заблудзілася там і цэлую гадзі-

ну шукала выхад. Затое там можна ўбачыць як слана, так і тараканаў, якія поўзаюць пад шклом.

Дзяцей у час нашых паездак больш за ўсё цікавіла марожанае. Вочы разбягаліся ад яго разнастайнасці. У нямецкіх магазінах ёсць усё. І, у рэшце рэшт, можна зразумець прызначэнне рэкламы: такая колькасць рэчаў, каларных яркіх слоікаў, каробчак і ты паянцыя не маеш, у якой што знаходзіцца. Рэклама тут сапраўды «рухавік гандлю». Абслугоўванне — на вышэйшым узроўні. Увага да пакупніка нас першы час шакавала.

Немцы вельмі педантычныя людзі. Усё ў іх раскладзена па паліцах, чысціня і парадак усюды. Яны вельмі многа працуюць. Нават тады, калі час адпачываць. Калі ёсць работа, яны забываюць пра адпачынак. Гаспадар нашага пансіяната, 35-гадовы немец, лічыць сябе чалавекам сярэдняга дастатку. Ён разам са сваёй жонкай мае на ўтрыманні пансіянат. У іх двое дзяцей — 7 і 8 год. Па

яго выказванню, членамі яго сям'і з'яўляюцца і дзве сабакі, якія жывуць у іх дома. Спідар мае 4 машыны, уключаючы мікрааўтобус. Адна з яго машын, «Пантыяк», каштуе каля 80 тысяч марак. Па яго словах, гэта машына абышлася яму ў паўтара года карпатлівай працы. Для параўнання я прывяла яму суадносіны нашых цэн і зарплат, а таксама кошт сярэдняй машыны. Спачатку ён пачаў лічыць, колькі ж трэба працаваць, але калі да яго дайшло, што жыцця не хопіць, схопіўся за галаву.

Свой вольны час немцы ў асноўным праводзяць на прыродзе, падарожнічаюць па краіне (часта на веласіпедзе).

Крыху хацелася б расказаць аб тым, як немцы харчуюцца. У адрозненне ад нас, яны ядуць вельмі мала, але пажыўна і смачна. Было так, што мы не ведалі назвы таго, што елі. Сядаючы і вчэра звычайна складаліся з некалькіх гатунаў: каўбасы і сыру, булчачак, кавы, а таксама шакаладу і мёду. Абед — гара-

чы, але яны не ўжываюць супоў і часта нават не ведаюць, што гэта такое. У рэстаранах наогул не заўсёды здагадаешся, што з чым ёсць і якім прыборам пры гэтым карыстацца.

...Кафе, бары, дыскатэкі — на лубы густ і ў лубы час сутак. Вось гэта адпачынак! Усё прадумана. Цікава, весела. Таму тут не прынята гуляць па вуліцах, хаця, калі хочацца, то хадзіць колькі пажадаеш. Але нямецкім жыхарам гэта ўдаецца толькі ў выхадныя дні.

Заканчваючы, я хацела б сказаць васьм аб чым. За апошнія гады ўсе мы дастаткова наслахваціліся аб тым, як добра там, за мяжой, і дрэнна тут. Я хачу сказаць аб іншым. І там і тут ёсць свае плюсы і мінусы. Нельга нямецкую мадэль (калі можна так сказаць) прывесці на рускай глебе. Але здольнасці ствараць даброты для сябе і іншых адначасова, іх дзіўнай акуратнасці нам варты павучыцца.

Спадываюся, я дапамагла чытачу скласці хоць маленькае ўражанне аб Германіі і яе гасцінных людзях.

І. ЛАПЫКА,
студэнтка 1 курса геолага-геаграфічнага факультэта.

СТУДЭНЦКАЙ ГАЗЕЦЕ— ФІНАНСАВУЮ ПАДТРЫМКУ

Наш універсітэт і яго шматтыражка — амаль равеснікі. ГДУ адзначаць свой 25-гадовы юбілей 1-га мая, а газета — 1-га верасня наступнага года. Вось ужо без малага чвэрць стагоддзя на старонках «Гомельскага універсітэта» калектыў рэдакцыі з дапамогай свайго шматлікага актыўнага імкнення ўсебакова адлюстроўваць жыццё вядучай вышэйшай навучальнай установы Палесся, яе здабыткі і праблемы. Штосьці ўдаецца ў большай ступені, нешта — у меншай. Але па тым, як разыходзіцца наша газета сярод чытачоў, мы можам меркаваць: адносіны да яе — неаб'яўкавыя, наадварот, яна сваімі публікацыямі выклікае пэўную цікавасць.

Разам з тым засмучае тое, што цяпер непамерна растуць паліграфічныя затраты на перыядычныя выданні, на набыццё газетнай паперы. Гэта тычыцца і «Гомельскага універсітэта». Напрыклад, калі ў першым квартале тыраж аднаго яе нумара без уліку паперы каштаваў 78 руб., дык на сённяшні дзень названая сума падскочыла ажно ў тысячы разоў. І гэта яшчэ не мяжа. Наперадзе чакаецца яшчэ больш высокая падаражанне. Таму мы ўжо не можам разлічваць толькі на спонсарскую дапамогу, якая дазваляла ў апошнія два гады кампенсаваць падпісную суму на «ГУ». Рэдакцыя вымушана аб'явіць падпіску на нашу газету на першае паўгоддзе 1994 г. у памеры 120 руб. Просім правесці падпіску ва ўсіх акадэмічных групам, на кафедрах і ў структурных падраздзяленнях да 1 снежня г. г. Грошы па ведамасцях здаваць прафаргам, а затым — у касу універсітэта, пасля чаго квіткі прадставіць у рэдакцыю.

Дарагія сябры! Шчыра спадзяемся на вашу фінансавую падтрымку універсітэцкай шматтыражкі.

У гэтым навучальным годзе маскоўскія ВНУ самі вызначылі перадак набору аб'ектаў з ліку замежных грамадзян. У гэтую катэгорыю, на жаль, цяпер уваходзяць і жыхары рэспублік былога СССР.

Нямногія прэстыжныя ВНУ захавалі бясплатны парадак паступлення і навучання грамадзян СНД. Сярод іх МДУ «Тэатральнае вучылішча імя Шчукіна, яшчэ некалькі інстытутаў і універсітэтаў. Больш...

КОЛЬКІ КАШТУЕ БЫЦЬ СТУДЭНТАМ?

шасць ВНУ ўвялі платнае навучанне.

Колькі каштуе быць студэнтам, скажам, у дзяржаўнай акадэміі кіравання? Пяць гадоў вучобы на факультэце гасцінічнага бізнесу абыйдзеца ў 3 млн. 125 тыс. руб. для расіяна і 3 млн. 800 тыс. руб. для грамадзян блізкага і далёкага замежжа. Самы танны факультэт тут каштуе 2,5 млн. руб., самы дарагі — амаль 4 млн. Плюс 30% надбаўкі, калі патрабуецца жыллё.

У горным інстытуце з нерасіяна возьмуць 1300 даляраў, але можна і ў рублях. Інстытут сталі і сплаваў устанавіў сваю таксу — 350 тыс. руб. за год навучання. Праўда, гэта для тых, хто не жадае паступаць па конкурсу. А такіх абсалютная большасць.

«...А усё-такі жаль, што кончилось лето, кончилось лето...»

Время летит, — не удержишь, но дело не в этом...»
(Из бардовской песни).

Фота У. Чысцкі.

Рэдакцыя нашай газеты не нясе адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

Гандбол. Кубак ЕГФ

У кітайскай мудрасці гаворыцца: «І дарога ў тысячу лье пачынаецца з першага кроку».

Іменна першы крок зрабілі гандбалісты нашага універсітэта на міжнароднай арэне...

У лёгкаатлетчным манежы «Дынама» прайшоў адказны матч 1/16 фіналу розыгрышу кубка Еўрапейскай гандбольнай федэрацыі. Гандбалісты «Універсітэт — ВВВ» прымалі каманду «АЗС» з Вроцлава. Скажу шчыра, што ліквідаваць розніцу ў 20 мячоў, прайграных у першым матчы, было вельмі праблематычна.

Ужо ў пачатку сустрэчы стваралася ўражанне, што гульня будзе «мяч у мяч». Быў нават момант, калі гаспадыні пляцоўкі выйшлі наперад. Але да сярэдзіны першага тайма гасці справіліся з квалітвам, выраўнялі гульню і выйшлі наперад. У польскіх гандбалістаў асабліва выдзялялася Базэна Каркут, якая ў першым тайме закінула 8 мячоў. Першая палова сустрэчы завяршылася з лікам 14:11 у карысць гасцей.

У другім тайме малюнак гульні не змяніўся, і польскія гандбалісты нарошчвалі разрыў у ліку. Канчатковы лік — 29:18 у карысць клуба «АЗС» Вроцлаў.

Вось што сказаў адразу пасля матча галоўны трэнер каманды Валерый Крукоўскі:

— Шчыра кажучы, мы настройваліся на гульню не з такім сцэнарыем. Пасля таго, як у нас быў выдалены да канца сустрэчы вядучы ігрок, гульня разладзілася, хаця мне і цяжка кагосьці папракнуць. Выпад з гэтых сустрэч мы робім адназначны: нам трэба яшчэ шмат працаваць, таму што ў каманды вялікі патэнцыял, які мы ў будучым пас-

ЗРОБЛЕНЫ ПЕРШЫ КРОК

прабуем рэалізаваць...

Да гэтага мне застаецца дадаць, што заваяваць права выступаць у такіх прэстыжных міжнародных спаборніцтвах робіць гонар любому гандбольнаму клубу. А калі яшчэ ўлічыць той факт, што ўпершыню ў гісторыі спорту на Гомельшчыне гандбалісты нашага універсітэта выйшлі на міжнародную арэну, то трэба толькі пажадаць нашым дзяўчатам пастаўленай мэты.

Вяртаючыся да мінулай сустрэчы, хачу сказаць: з такімі камандамі, як польскі клуб, можна гуляць і можна перамагаць. Але не трэба забываць, што палячкі — не навічкі на міжнароднай арэне, чаго не скажаш пра нашу каманду. У мінулым годзе яны ўступілі мінскаму «Політэхні-

ку» з лікам 14:28 у такім жа розыгрышу. Адсюль трэба зрабіць вывад: камандзе неабходны міжнародны турнір, таму што менавіта на іх расце майстэрства. Больш таго, перад падобнымі розыгрышамі Кубкаў неабходна ў Гомелі правесці міжнародны турнір, які б магла арганізаваць фірма «ВВВ». Іменна яна з'яўляецца спонсарам каманды. Я бачыў нашу каманду ў мал, калі завяршыўся чэмпіянат рэспублікі. І калі б нашыя дзяўчаты былі ў той жа спартыўнай форме, то ўпэўнены — такога паражэння не пацярпелі б.

А ў цэлым хочацца павіншаваць нашых дзяўчат з гэтым першым цяжкім крокам і пажадаць поспехаў, якія абавязкова прыйдучы.

В. МАРЧАНКА.

ПУЦЁЎКІ ДЛЯ ЛЯЧЭННЯ І АДПАЧЫНКУ

У прафкоме універсітэта жадаючыя могуць набыць наступныя пуцёўкі:

санаторый «Залаты пляж» (г. Ялта) — для захворванняў няравнай сістэмы — з 5 па 28 снежня (2 пуцёўкі). Кошт — 240 тыс. руб.;

сан. «Буг» (Брэсцкая вобл.) — для захворванняў сардэчна-сасудзістай сістэмы — з 1 па 24 снежня. Кошт — 140 тыс. руб.;

сан. «Трускавец» — для лячэння органаў мочапалавой сістэмы — з 29 снежня па 21 студзеня. Кошт — 200 тыс. руб.;

сан. «Васільеўка» — для за-

хворванняў сардэчна-сасудзістай сістэмы — з 17 студзеня па 9 лютага. Кошт — 165 тыс. руб.;

сан. «Прыдняпроўскі» — для лячэння захворванняў аярна-рухальнага апарата — з 12 снежня па 4 студзеня. Кошт — 148 тыс. руб.

дом адпачынку «Лясныя азёры» (Віцебская вобл.) — з 25 кастрычніка па 8 лістапада, з 2 па 23 лістапада. Кошт — 90 тыс. руб.;

д/а «Нарач» — з 24 лістапада па 11 снежня (3 пуц.). Кошт — 92 тыс. руб.

Выкладчыкі і супрацоўнікі аплачваюць 5% кошту пуцёўкі.

У ВНУ рэспублікі

ДАПАМОГА ПАСЛЯ ВОДПУСКУ

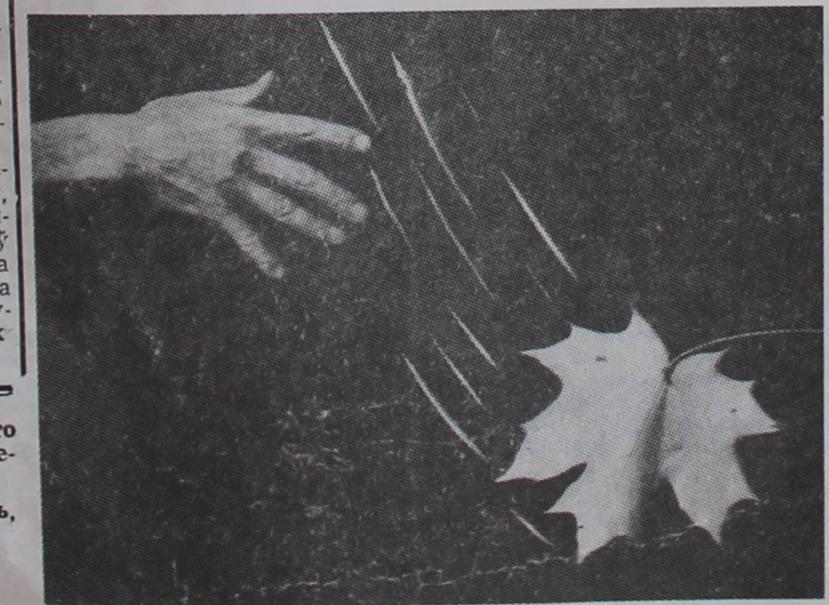
Улічваючы складанае матэрыяльнае становішча супрацоўнікаў ВНУ ў сувязі з рэзкім пагаршэннем жыццёвага ўзроўню ад чарговага павышэння цэн на прамысловыя і харчовыя тавары, а таксама на сферу паслуг, рэктаратам былі знойдзены сродкі, каб дапамагчы ім. Выкладчыкі і супрацоўнікі, якія працуюць ва універсітэце больш за год, атрымалі грашовую дапамогу ў памеры аднаго месячнага акалада пасля вяртання з летняга водпуску. На гэтую мэту рэктарат за кошт паляпшэння вучэбнай, навуковай і гаспадарчай дзейнасці выдзяліў больш пяцідзiesiąці мільянаў рублёў.

Але і гэта не ўсё. З 1 верасня ўсе супрацоўнікі БДЭУ

будуць атрымліваць па 100 руб. у дзень на харчаванне, якія хаця б у нейкай меры кампенсуюць кошт уздаражаўшых абедаў. У месяц, такім чынам, кожны атрымае больш чым за дзве тысячы рублёў дапамогі, якую выдаткоўваць будуць з фонду вытворчасці і сацыяльнага развіцця калектыву.

Застаецца ў сіле і практыка выплаты прэмій прафесарска-выкладчыцкаму саставу па-квартальна. хто гэтага, безумоўна, будзе заслугоўваць. Прапрацоўваецца таксама пытанне аб магчымасці атрымання 13-й зарплаты.

(Газета «Эканаміст» Беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта).

ЧАКАЕМ МАТЭРЫЯЛЫ НА КОНКУРС

Нагадваем нашым аўтарам і чытачам, што аргкамітэтам па падрыхтоўцы і правядзенню 25-гадовага юбілею універсітэта ў верасні г.г. аб'яўлены конкурс на яго эмблему, лепшыя публікацыі ў розных жанрах і фотаздымкі, апублікаваныя на старонках нашай шматтыражкі. Пераможцаў чакаюць грашовыя прэміі.

Не ўпусціце свой шанц!

**ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ**
АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС
НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТНЫХ ПАСАД

па факультэтах:
— гісторыка-юрыдычны — дэкана;
— эканамічны — дэкана.

па кафедрах:
— заалогіі і аховы прыроды — дацэнта;
— лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту — ст. выкладчыка;
— фізіялогіі чалавека і жывёлін — заг. кафедры;
— рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства — асістэнта;
— бухгаліку, кантролю і аналізу гаспадарчай дзейнасці — ст. выкладчыка;
— лячэбнай фізічнай культуры — выкладчыка;
— фізвыхавання — выкладчыка;
— аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі — заг. кафедры;

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.
Заявы накіроўваць на адрас: 246699 г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Рэктарат.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі і студэнты універсітэта выказваюць глыбокае спачуванне старшынні прафкома студэнтаў **КОЛТЫШАВАІ** Надзеі Іванаўне ў сувязі з заўчаснай смерцю **БРАТА**.

«Гомельскі універсітэт» — газета Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны.
Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.
Рэгістрацыйны № 221

Спонсары газеты — Цэнтральны райсавет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП «Сучасныя тэхналогіі», прафком студэнтаў.
фабрыка «Палесдрук» г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.
Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.500 экз.
Заказ 667.
Падпісана да друку ў 13.00.